

Sveriges Ingenjörers jämställdhetsrapport 2016 i korthet

Sveriges Ingenjörer arbetar aktivt för jämställdhet i arbetslivet för ingenjörer. För att få en bättre bild av ingenjörernas situation genomförde vi förra året en enkätundersökning bland våra medlemmar i åldern 26-55 år.

Ingenjör är ett yrke som till majoritet består av män. Så har det varit genom historien, så ser det fortfarande ut på en del utbildningar, och således även på en del arbetsplatser och i arbetslivet. Men det betyder inte att ingenjörsyrket är mer lämpat för män än kvinnor. Ingenjören har oavsett kön en viktig roll i samhället.

Det sker – glädjande nog – en förändring; andelen av Sveriges Ingenjörers kvinnliga medlemmar ökar sakta. Ett jämställt samhälle är en förutsättning för kreativa miljöer, vilket i sin tur möjliggör för ett innovativt klimat. Det är viktigt att alla ges förutsättningar i arbetslivet vad gäller möjligheter till karriär, lön och att vara föräldraledig utan att missgynnas på grund av orsaker som kan ha samband med kön, etnicitet, ålder, religion, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Bilden av vem som är bäst lämpad för att vara ingenjör får aldrig begränsas till kön. Inte heller ska normer styra vem som har ett teknikintresse eller vad teknik innebär.

Tillgänglighet efter arbetstid

I takt med att allt fler har smarta telefoner ökar möjligheten att vara tillgänglig. Tekniskt sett är det i dag inga problem att kunna läsa e-post efter arbetstid och på semestern. Tillgänglighet kan dock ha ett pris som utmynnar i psykosociala problem som stress och leda till sjukskrivningar etc.

- Tillgänglighet: 4 av 10 alltid tillgängliga på mobil eller e-post
- I högre utsträckning i kommunal sektor, äldre (41-50-åringar)
- Håll koll på arbetstidsavtalet i ditt kollektivavtal eller lokala avtal om arbetstid

Jobba hemma

Ingenjörerna har bra möjligheter att kombinera familj och arbete. Åtta av tio, både kvinnor och män har möjlighet att arbeta hemma om arbetet så tillåter. En orsak till det kan vara flexibla arbetsvillkor, som till exempel möjlighet till deltidsarbete, vilket kan vara positivt både för arbetsliv och familjeliv. Men tänk på att om du arbetar deltid under en period av ditt arbetsliv påverkas pensionen!

Jämställd arbetsplats

Att arbeta i en jämställd arbetsgrupp berikar; det gäller inte bara kön utan även ålder och etnicitet. Sex av tio i Sveriges Ingenjörers jämställdhetsundersökning anser att det finns en vilja att rekrytera mer jämlikt på arbetsplatsen.

Jämställdhetsplan på arbetsplatsen

I Sveriges Ingenjörers jämställdhetsundersökning framkom att man inte kände till i samma utsträckning som cheferna att det fanns en jämställdhetsplan på arbetsplatsen. Planen syftar till att uppnå jämställda arbetsförhållanden, jämställd rekrytering, främja en jämn fördelning av män och kvinnor på arbetsplatsen, att inga osakliga löneskillnader på grund av kön förekommer, möjlighet att förena föräldraskap och arbete för både män och kvinnor och att inga trakasserier förekommer.

Alla arbetsgivare med minst 25 anställda ska enligt diskrimineringslagen ha en jämställdhetsplan. Genom att ha en konkret jämställdhetsplan och arbeta systematiskt med jämställdhet ökar även möjlighet till förändring. Tips på vad som bör finnas med i en jämställdhetsplan:

- Beskriv nuläget
- Analysera och sätt upp mätbara mål som är på lång och på kort sikt; VAD ska göras? HUR, NÄR och VEM ska göra det?
- Vidta åtgärder för att nå det uppsatta målet
- Följ upp. Nåddes målen? Vad blev resultaten?

Påverkar föräldraledighet karriären?

Sveriges Ingenjörers jämställdhetsundersökning visar att 1 av 5 kvinnor anser att karriären påverkats negativt av föräldraledighet. 1 av 3 kvinnor anser att lönen påverkats negativt av föräldraledighet. Kollektivavtalen ska minimera de ekonomiska orsakerna att inte fördela föräldraledigheten mer jämnt.

Fördelning av föräldraledigheten

Tre av fyra ingenjörspappor är föräldralediga tre månader eller mer. I genomsnitt tar män i Sverige ut 25 procent av föräldraledigheten. Närmare fyra av tio av ingenjörsmännen är föräldralediga mer än sex månader, vilket är en ökning med 10 procentenheter jämfört med undersökningen från 2011. 94 procent av ingenjörskvinnorna är föräldralediga mer än sex månader.

Jobba deltid

I likhet med övriga yrkesgrupper arbetar tre gånger fler kvinnor än män deltid. Det ger stort utslag i pensionskuvertet den dag det är aktuellt att gå i pension. Försäkra dig om att du har tjänstepension.

Löneskillnader

Kvinnor tjänar fortfarande mindre i snitt, det är männen som återfinns i de högre löneintervallen. Fortfarande finns 5 % som oförklarlig löneskillnad.

Karriärmöjligheter

Enligt Sveriges Ingenjörers jämställdhetsrapport anser en av fem kvinnor att kvinnor och män inte har samma möjligheter till karriär och befordran på arbetsplatsen. Motsvarande siffra för männen är en av tolv. Det är främst kvinnor i privat sektor som är mest negativa. Kvinnorna anser att männen har lättare till karriärmöjligheter just för att de är män. Det är enklare att få en chefsposition för en man. Det saknas ofta kvinnor i de högre chefsskikten.

Vård av sjukt barn, Vabba

Sveriges Ingenjörers jämställdhetsundersökning visar att det är väldigt jämställt till skillnad från svenskarna i stort mellan ingenjörskvinnor och ingenjörsmän gällande vem som är hemma då barnen är sjuka: 69 procent av både männen och kvinnorna har svarat att de är hemma ungefär lika ofta.

"Vobba"

Sveriges Ingenjörers jämställdhetsundersökning visar att 15 procent av kvinnorna och 12 procent av männen alltid arbetar hemifrån då deras barn är sjuka, det vill säga de "vobbar". Utifrån Försäkringskassans regler är det inte tillåtet att ta ut vab-ersättning och arbeta hemma. Däremot är det möjligt att ta ut ersättning till exempel halv dag och låta arbetsgivaren betala andra halvan om man då läser mail och arbetar.